

Toimintasuunnitelma

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Kauhavan kaupunki

Sisältö

1.	Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen periaatteet	4
1.1.	Lainsäädäntö.....	4
1.2.	Periaatteet.....	4
2.	Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet	5
2.1.	Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen	5
2.2.	Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen.....	5
2.3.	Eettisen kasvun tukeminen	6
2.4.	Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen.....	6
3.	Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö.....	7
4.	Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen Kauhavalla	8
4.1.	Toiminnan laajuus ja toiminta-aika.....	8
4.2.	Toimintapaikat ja ryhmäkoot	8
4.3.	Henkilöstö	9
4.4.	Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet	9
4.5.	Toiminta-aikojen muutokset ja irtisanominen.....	10
4.6.	Maksut	10
4.7.	Aamu- ja välipalan järjestäminen.....	11
4.8.	Kuljetukset.....	11
4.9.	Vakuutukset	12
4.10.	Turvallisuus ja pelastussuunnitelma	12
4.11.	Taloussuunnitelma	12
5.	Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa.....	12
5.1.	Oppimisen ja koulunkäynnin tukea saavat oppilaat aamu- ja iltapäivätoiminnassa.....	13
5.2.	Yhteistyö toiminnan järjestämisessä	13
6.	Aamu- ja iltapäivätoiminnan seuranta ja arviointi	14

Johdanto

Kauhavan kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma on laadittu Opetushallituksen antamien perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden pohjalta. Suunnitelmassa otetaan huomioon paikalliset erityispiirteet. Kauhavan kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman tarkoituksena on toiminnan yhtenäistäminen, suunnitelmallisuuden ja laadun lisääminen sekä toiminnan arvioinnin ja kehittämisen tukeminen.

Toimintasuunnitelmassa on määritelty Kauhavan kaupungin aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen periaatteet, tavoitteet, sisällölliset painotukset sekä toiminnan järjestämisen perusteet.

Suunnitelma on voimassa toistaiseksi. Kauhavan kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunta tekee päätökset mahdollisista muutoksista ja tarkennuksista.

1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen periaatteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Opetushallitus päättää perusopetuslain mukaisesti aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet, joiden mukaan aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää.

Kauhavan kaupungissa aamu- ja iltapäivätoiminta on kasvatus- ja opetuslautakunnan alaista toimintaa. Kaupungin hallintosäännön mukaisesti kasvatus- ja opetuslautakunta päättää esi- ja alkuopetukseen liittyvästä aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja sen järjestämistavoista. Hallintosäännön mukaan opetuspäällikkö hyväksyy oppilaat aamu- ja iltapäivätoimintaan ja päättää hoidtomaksuista myönnettävistä alennuksista tai vapautuksista.

1.1. Lainsäädäntö

- Perusopetuslaki
- Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeva lainsäädäntö
- Lastensuojelulaki
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä
- Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa säädetyn aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuudesta
- Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta
- Opetushallituksen antamat uudistetut perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet

1.2. Periaatteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle ennen ja/tai jälkeen koulupäivän. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan.

Toiminnan tarkoituksena on lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen, vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen, koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen sekä perheiden ja koulun tukeminen niiden kasvatustehtävässä. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa huolehditaan toimintaympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteiksi.

Perusopetuksen arvot ovat tärkeässä roolissa koulun aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen ovat asioita, joita pyritään edistämään.

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten itsetuntoa ja monipuolisten vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Se innostaa ja tukee lapsia omien vahvuuksien löytämiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Toiminta valmentaa itsestä huolehtimiseen ja antaa mahdollisuuksia luovaan itsensä toteuttamiseen. Hyvin ja laadukkaasti järjestetty aamu- ja iltapäivätoiminta ohjaa lasten tarpeet ja edellytykset huomioon ottaen lapsia kasvamaan aktiiviseen, terveelliseen ja kestäväan elämäntapaan sekä elämään kansainvälistyneessä ja teknologisoituneessa maailmassa.

2. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

2.1. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Kotien työtä tuettaessa lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajilla on ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa ja aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisessa tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella voi olla huoltajan, opettajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus läksyjen tekoon.

2.2. Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lasten hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen. Ohjaajan myönteisellä suhtautumisella ja läsnäololla on tässä suuri merkitys. On tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksytty. Lapset tarvitsevat

myös kaveripiirin hyväksyntää ja tunteen ryhmään kuulumisesta. Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja, kuten vastavuoroisuutta ja erimielisyyksien ratkaisua myönteisin keinoin. Lapsia ohjataan tunnistamaan erilaisia tunteita ja säätelemään omaa toimintaansa.

Lasten rohkaisu ja kannustaminen tukevat itsetunnon kehitystä. Samalla lapset oppivat luottamaan omiin taitoihinsa. Osallistumisen iloa ja onnistumisen kokemuksia korostetaan.

Koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset linjaukset tukevat ja vahvistavat lasten hyvinvointia ja sosiaalista kehitystä. Lasten tarpeet huomioonottava moniammatillinen yhteistyö edesauttaa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmien muodostamista ja lasten sijoittelua ryhmiin. Tavoitteena on muodostaa lasten päivästä ehjä kokonaisuus.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. On tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen. Maittava välipala ja ympäristön viihtyisyys lisäävät hyvinvoinnin kokemusta.

2.3. Eettisen kasvun tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Toiminnan eettisenä lähtökohtana ovat Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelty perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet ja käytännöt. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä.

Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsia ohjataan kasvamaan vastuuseen:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
- myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestävään elämäntapaan

2.4. Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteena on osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Toiminta toteutetaan niin, että se lisää lasten onnistumisen kokemuksia ja osallisuutta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa kunnioitetaan lasten

omaa kieli- ja kulttuuritaustaa sekä elämäntapaa ja -arvoja. Samalla huolehditaan, että kukaan ei joudu muita huonompaan asemaan esimerkiksi etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, ikänsä, uskontonsa tai vammansa vuoksi. Eri kulttuureihin tutustumalla voidaan monipuolistaa toimintaa, lisätä ymmärrystä ja vähentää ennakkoluuloja sekä rikastuttaa yhdessäoloa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla lisätään lasten tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet.

Lasten saavat ikätasonsa mukaisesti itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten muotoiluun ja saada kokemuksia osallisuudesta. Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä.

3. Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisällöt suunnitellaan niin, että toiminta muodostuu lapsen kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi. Toiminnassa korostuu lasten oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvuympäristöön. Sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet sekä huoltajilta saatu palaute. Sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet ja kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen tarjoamat ja muut käytännön mahdollisuudet, yhteistyökunnan muiden toimijoiden kanssa, ohjaajien omat vahvuudet sekä toteuttajien painotukset.

Toiminnan sisällön tulee tukea toiminnalle asetettujen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden ja kuntakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan avulla vahvistetaan lasten osallisuutta ja toiminnan yhteisöllisyyttä. Toiminta tarjoaa kasvua ja kehitystä tukevaa sosiaalista vuorovaikutusta, ilon ja virkistykseen kokemuksia, esteettisiä kokemuksia ja mahdollisuuden kehittää erilaista osaamista.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot

- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Sisältöjä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitystä tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä. Myös välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta.

Jokainen toimintayksikkö laatii vuosisuunnitelman, josta näkyy miten eri sisällölliset kokonaisuudet otetaan huomioon.

4. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen Kauhavalla

Kauhavan kaupunki järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa ensisijaisesti 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille, joiden huoltajat joko työskentelevät kokoaikaisesti, opiskelevat päätoimisesti tai osallistuvat työllistymistä edistävään palveluun. Toimintaa järjestetään myös niille oppilaskohtaisia tukitoimia saaville 3.–9. vuosiluokan oppilaille, jotka opiskelevat erityisluokassa.

4.1. Toiminnan laajuus ja toiminta-aika

Aamu- ja iltapäivätoimintaryhmä perustetaan, mikäli palveluun oikeutettuja oppilaita ilmoittautuu vähintään seitsemän (7). Jos aamu- tai iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten lukumäärä laskee kesken lukukauden alle viiteen (5), toiminta jatkuu seuraavan kuukauden loppuun saakka. Mikäli hakuajan jälkeen tulee peruuntumisia, voi alkava yksikkö lakata ennen toimintakauden alkua, jos lapsimäärä vähenee alle vaadittavan viiden (5).

Toimintaa järjestetään arkipäivisin klo 7–17 välisenä aikana. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulujen työpäivinä. Loma-aikoina tai viikonloppuisin toimintaa ei ole.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tarve kartoitetaan vuosittain ja sitä järjestetään alueittain harkinnan mukaan.

4.2. Toimintapaikat ja ryhmäkoot

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa käytetään koulun tai muita toimintaan soveltuvia lähiympäristön tiloja. Koulutilojen käytöstä sovitaan erikseen yksiköissä siten, että tilojen käyttö on järkevää ja ei häiritse koulutyötä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmäkoko ei määritellä laissa. Ryhmäkokoosuutuksena koulu- laisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa käytetään suhdelukua 1:15 (15 oppilasta yhtä ohjaajaa kohden). Ryhmän koko muovautuu koulun kokonaistilanteen mukaan.

Oppilaskohtaisten tukitoimien piirissä olevien oppilaiden mukanaolo ryhmässä laskee kokonais- määrää siten että yksi oppilaskohtaisia tukitoimia saava oppilas vastaa laskennallisesti kahta oppilasta. Mikäli oppilaskohtaisia tukitoimia saavalla oppilaalla on aamu- ja iltapäivätoiminnassa ensisijainen tai henkilökohtainen avustaja, oppilasta ei tällöin lasketa lainkaan mukaan ryhmä- kokoon.

4.3. Henkilöstö

Perusopetuslain § 48 mukaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämis- tapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia.

Valtioneuvoston asetuksessa (115/2004) säädetään perusopetuslain 8 a luvussa tarkoitetun aamu- ja iltapäiväohjaajan kelpoisuusvaatimuksista:

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on kelpoinen henkilö, 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkin- non tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai ai- neenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Ohjaajien on toimitettava nähtäväksi rikosrekisteriote, kun työsopimuksen kesto on 3 kuukautta tai enemmän.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa ilmaista sivullisille lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoimin- nasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättö- mät tiedot.

Ohjaajat perehdytetään toimintaan koulujen johtajien tai rehtoreiden toimesta. Suurin osa oh- jaajista toimii aamu- ja iltapäivätoiminnan lisäksi ohjaajina luokkatyössä opettajien apuna.

Ohjaajien resurssointi kouluille tehdään yhteistyönä opetuspäällikön sekä koulujen johtajien tai rehtoreiden kanssa.

4.4. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Aamu- ja/tai iltapäivätoimintapaikka ei automaattisesti siirry seuraavalle lukuvuodelle, vaan toimintaan on haettava uudestaan lukuvuosittain.

Ensisijainen hakuaika toimintaan on helmikuussa. Toimintaryhmät muodostetaan hakuaikana saapuneiden hakemusten perusteella. Hakuajan jälkeen toimintaan voi hakea ja paikan saa, mikäli ryhmä on muodostettu ja siinä on tilaa. Hakemus on toimitettava hyvissä ajoin (n. 1 kk) ennen toiminnan tarpeen alkua. Tällöin hakemus ehditään käsitellä ajoissa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan haetaan ensisijaisesti sähköisellä hakulomakkeella, joka löytyy kaupungin internet-sivuilta. Hakulomakkeita saa myös kouluilta sekä kaupungin palvelutoimistoista.

Kaupunki tiedottaa tulevien 1. luokkalaisten huoltajia aamu- ja iltapäivätoiminnasta kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Tulevat 2. luokkalaiset saavat tiedotteen koululta.

Erityishuoltolain (Laki kehitysvammaisten erityishuollosta) palveluiden piirissä olevien 1.–2. luokan oppilaiden toimintapaikkaa haetaan normaalisti sivistystoimesta. 3.–9. luokan oppilaiden toimintapaikkaa haetaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaispalveluista.

4.5. Toiminta-aikojen muutokset ja irtisanominen

Muutokset varattuihin toiminta-aikoihin sekä toiminnasta irtisanominen on tehtävä kirjallisesti kaupungin internet-sivujen kautta sähköisellä lomakkeella. Muutos tai irtisanominen tulee voimaan ilmoittamiskuukaudesta seuraavan kuun alusta alkaen. Syksyllä koulujen alkaessa vanhemmille annetaan mahdollisuus ensimmäisen viikon ajan tarkastaa tuntivaraustaan. Mikäli varauksista muutetaan näiden ensimmäisten viiden työpäivän aikana, astuu se voimaan heti. Laskutus päättyy irtisanomiskuukauden loppuun.

4.6. Maksut

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut ovat kiinteästi määriteltä. Ne eivät perustu perheen tuloihin tai perhekokoon. Toimintamaksuista ei myönnetä sisaralennuksia. Koulujen loma-ajat eivät vaikuta toimintamaksuihin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan varausvaihtoehdot sekä niistä perittävät maksut ovat:

- lapsi osallistuu toimintaan **enintään** kolme tuntia päivässä 1-10 pv/kk = 50 €/kk
- lapsi osallistuu toimintaan **enintään** kolme tuntia päivässä **yli** 10 pv/kk = 100 €/kk
- lapsi osallistuu toimintaan **yli** kolme tuntia päivässä 1-10 pv/kk = 70 €/kk
- lapsi osallistuu toimintaan **yli** kolme tuntia päivässä **yli** 10 pv/kk = 140 €/kk

Ilmoittautumisen yhteydessä huoltajat varaavat toimintaa tarpeensa mukaisesti.

Jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- tai iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä, peritään puolet kuukausimaksusta. Jos lapsi on sairauden takia poissa koko kuukauden, maksu jätetään kokonaan perimättä. Mikäli lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Kesäkuun puolelle menevistä lukukauden viimeisten koulupäivien aamu- ja iltapäivätoiminnasta ei peritä maksua.

Perheen valitessa kuukausivaraukseksi 1–10 toimintapäivää, täytyy varauksessa pysyä. Mikäli läsnäolopäivät ylittyvät, perhe maksaa kyseisen kuukauden kuukausimaksun yli 10 toimintapäivän mukaisena maksuna. Jos varaus ylittyy toistuvasti, varaus muuttuu pysyvästi yli 10 toimintapäivän kuukausivaraukseksi.

Toimintamaksu laskutetaan toimintakuukautta seuraavana kuukautena voimassa olevan varauksen sekä päiväkirjamerkintöjen mukaisesti. Maksamattomat toimintamaksut siirtyvät perintään.

Maksusta voidaan vapauttaa, jos huoltajan toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. Vapautus toimintamaksusta perustuu huoltajan koulutoimintaan toimittamaan voimassa olevaan toimeentulotukipäätökseen tai sosiaalihuollon viranhaltijan lausuntoon. Maksusta vapauttaminen myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan, eikä sitä voi anoa takautuvasti. Maksuvapautuksen voi saada aikaisintaan siltä kuukaudelta, jolloin toimeentulotukipäätös tai sosiaalihuollon viranhaltijan lausunto on kirjattu saapuneeksi.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta ei peritä maksua oppilailta, joiden osallistuminen toimintaan määritty erityishuoltolain perusteella.

4.7. Aamu- ja välipalan järjestäminen

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuville lapsille tarjotaan aamu- ja/tai välipala. Aamu- ja välipalat suunnitellaan monipuolisiksi ja vaihteleviksi siten, että ne noudattavat kansallisia ravitsemussuosituksia ja ottavat huomioon ruokailuun liittyvät erityistarpeet.

Aamu- ja välipala tarjoillaan lapsille aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien toimesta. Aamupalan ajankohta tiedotetaan huoltajille, jotta he huomioivat kellonajan, mihin mennessä lapsi on toimintaan tuotava, mikäli aamupala on tarkoitus syödä aamutoiminnassa.

4.8. Kuljetukset

Aamu- ja iltapäivätoimintaan ei järjestetä kuljetuksia. Oppilaan kuljetuksesta vastaa aina huoltaja. Kuljetusetuuden omaavalla 1.–2. luokan oppilaalla on oikeus koulukuljetukseen niinä päivinä, kun oppilas ei osallistu aamu- tai iltapäivätoimintaan.

4.9. Vakuutukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksuton. Kauhavan kaupunki on vakuuttanut kaikki perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset.

4.10. Turvallisuus ja pelastussuunnitelma

Aamu- ja iltapäivätoiminta toimii kouluille laadittujen turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien mukaisesti.

4.11. Taloussuunnitelma

Kauhavan kaupunki vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoitussuunnitelmasta.

5. Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Silloinkin, kun kyse on tukea tarvitsevista lapsista, toiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Toiminnan tulee tukea itsetunnon ja omatoimisuuden kehitystä, sosiaalista kasvua sekä itsenäistymistä lasten omien edellytysten mukaisesti. Lapsia kannustetaan aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen. Heille tarjotaan mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin ja yhdessä toimimiseen.

Tilojen ja välineiden tulee olla myös tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin sopivia. Huomiota kiinnitetään muun muassa tilojen kokoon, muunneltavuuteen ja esteettömyyteen sekä kulkureittien toimivuuteen. Oikein suunnitelluilla ratkaisuilla tuetaan lasten omatoimista ja helppoa liikkumista ja toimimista tiloissa. Toiminnassa huolehditaan aina lasten psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta.

Tukea tarvitsevien lasten kanssa työskenneltäessä ohjaajien ammatillista osaamista vahvistetaan mm. perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tukea myös erityisopettajien tai

oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun kanssa lisää oppilaan tuntemusta ja täydennyskoulutus varmistaa osaamista.

5.1. Oppimisen ja koulunkäynnin tukea saavat oppilaat aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Perusopetuksen tehtävänä on tarjota kaikille oppilaille yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvään kasvuun ja oppimiseen. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteuttamisesta määrätään Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (luku 7). Opetuksen järjestäjän on varmistettava oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt esi- ja perusopetuksessa. Ensisijaisesti tarjotaan ryhmäkohtaisia tukimuotoja oppilaiden tarpeiden mukaan. Mikäli ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat oppilaalle riittämättömät, tarjotaan oppilaskohtaisia tukitoimia. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki järjestetään lapselle koulupäivän aikana. Aamu- ja iltapäivätoiminta voi osaltaan tukea oppilaiden hyvinvointia, kehitystä ja koulunkäyntiä sekä tarjota hänelle turvallisen ympäristön.

Tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään joko integroituna muuhun aamu- ja iltapäivätoimintaan tai tarvittaessa erillisenä muusta toiminnasta. Toiminnan järjestämisen edellytyksenä on, että oppilas opiskelee luokkamuotoisessa erityisen tuen pienryhmässä.

On tärkeää, että koulussa nähdään aamu- ja iltapäivätoiminnan tarjoamat mahdollisuudet oppilaan koulunkäynnin ja oppimisen tukemiseen.

Erityishuoltolain (Laki kehitysvammaisten erityishuollosta) mukaisten palveluiden piiriin kuuluvien oppilaiden toiminnan järjestämistavasta ja -paikasta tehdään sivistystoimen ja vammaispalvelujen välillä lapsen edun mukaista arviointia, erityisesti jos kaikille lapsille tarkoitetut perusopetuslain mukaiset palvelut eivät riitä vastaamaan lapsen hoidon tarpeeseen, tai hoidon tarpeen on katsottava johtuvan ensisijaisesti hänen kehitysvammastaan.

5.2. Yhteistyö toiminnan järjestämisessä

Toiminnan järjestelyjä suunniteltaessa yhteistyö huoltajan, koulun henkilökunnan ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kesken on erityisen tärkeää. Huoltajan ja mahdollisesti koulun henkilöstön kanssa sovitaan, miten oppimisen ja koulunkäynnin tukea saavan oppilaan tarpeet sekä muut lasten kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Moniammatillinen yhteistyö lisää edellytyksiä oppilaan riittävään tukemiseen.

Tiedot tuen antamisesta, näihin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat

henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin.

6. Aamu- ja iltapäivätoiminnan seuranta ja arviointi

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävän kunnan tulee arvioida tarjoamaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arviointia toteutetaan joko kunnan omilla tai Opetushallituksen arvioinneilla vuosittain. Arvioinnin kohderyhmä vaihtelee vuosittain: oppilaat/huoltajat/ohjaajat sekä koordinaattori. Kaikkien arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa mukana olevilta lapsilta ja vanhemmilta voidaan kerätä myös omaa palautetta toimintakauden aikana. Arviointia tehtäessä huomioidaan toimintasuunnitelmassa määritellyt toiminnan tavoitteet, sisällöt sekä yhteistyön ja kasvatuskumppanuuden toteutuminen eri tahojen välillä. Arviointikyselyiden avulla pyritään myös selvittämään ovatko aamu- ja iltapäivätoiminnassa mukana olevat tahot tyytyväisiä toiminnan järjestämiseen. On tärkeää miettiä missä onnistuttiin ja mikä taas ei toiminut. Tarvittaessa toimintaa muutetaan saadun palautteen pohjalta. Tämän toimintamallin myötä pyritään osoittamaan aamu- ja iltapäivätoimintaa käyttäville asiakkaille, että heidän mielipiteensä on tärkeä ja se otetaan huomioon.

Kauhavan kaupungin pyrkimyksenä on tarjota laadukkaasti suunniteltua ja toteutettua aamu- ja iltapäivätoimintaa perheille. Tällä tavoin saadaan tarjottua paras mahdollinen tuki lasten koulunkäynnin, vanhempien työelämän ja perheiden vapaa-ajan yhteensovittamiseen.